

Kopia till
Åsa Sundgren Häggberg
Jonas Boman

Individ- och familjenämnden

Medel ur social resursfond i syfte att underlätta nyanlända flyktingars och övriga invandrares integration

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden tar del av delrapporterna för de båda projekten inom social resursfond och beslutar lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Individ- och familjenämnden har genom beslut i Kommunstyrelsen beviljats medel från social resursfond för två projekt för förbättrad information och vägledning till flyktingar samt samverkan med arbetsförmedlingen kring etableringsinsatser för att fler flyktingar ska bli självförsörjande. Kommunstyrelsen har begärt en delredovisning av projekten som har överlämnats till stadsledningskontoret.

Bilagor

Delrapport Ny i Västerås
Delrapport Etableringssåret

Projektledare

Daniel Gamboa Esquivel

Projekt: Ny i Västerås

Syfte

Det här projektet blev beviljad medel i samband med en ansökan som skickades till Social Resurs fonden. I ansökan ansöktes det medel för två projekt (ett av dem är detta) och där det övergripande syftet för bägge är att fler nyanlända ska integreras i samhället och gå vidare till studier eller arbete med egen försörjning efter etableringen.

Det mer specifika syftet för just projektet Ny i Västerås, är att fler invandrare ska ha en större kunskap och förståelse om hur det är att leva i Västerås och på så sätt bli mer delaktiga i samhället. De fokusområden som projektet kommer att prioritera är information och vägledning kring *bostad, egen försörjning, hälsa, föreningsliv, fritid och föräldraskap*.

Projektets mål

För att uppfylla syftet och uppnå de effekter som vill uppnås har följande mål identifierats:

- Genomföra kartläggning av pågående verksamhet som görs kring integration bland myndigheter, intresseorganisationer och föreningar
- Ta fram och konkretisera planer, förslag samt organisera för individuell vägledning på olika språk till grupper utanför etableringen. Ta fram en tidsplan och förslag på genomförande och genomförda pilotprojekt
- Ta fram information om de aktörer som jobbar med integrationsfrågor i Västerås, offentliga som privata/ideella. Informationen ska finnas tillgänglig på olika språk
- Stötta och utveckla stadens olika information och kommunikationskanaler för att enklare kunna nå ut med viktig information till målgruppen inom projektet
- Skriven slutrapport med projektets resultat samt med planer för hur insatser ska utvecklas och/eller samordnas

För att hjälpa projektledare att styra projektet så att uppnår målen och uppfyller syftet har en styrgrupp satts samman som består av en rad olika tjänstepersoner från olika förvaltningar inom staden:

- Yvonne Pettersson (delegerad projektägare) från SNF
- Åsa Sundgren Häggberg (projektchef) från proAros
- Per-Inge Hellman från BUF
- Ulla Arvidsson från KIF
- Abeba Ghebru från Flyktingenheten
- Patrik Kalandar från SNF
- Ami Netzler från Stadsledningen
- Peter Engström från Kontaktcenter

Kort beskrivning av insatser som genomförts och planeras

De insatser som har gjorts under projektets gång har varit olika beroende i vilken fas projektet har befunnit sig i. Som vi kan se av tidslinjen nedan ser vi att projektet är indelat i sex olika faser. Projektet blev beviljad medel i mitten av april 2014 och startade den 1 juni 2014. Fas 1 av projektet är uppstartsperioden, 1 juni till 1 september 2014, där mycket gick ut på att organisera projektet rent

organisatoriskt och få fram syftet och tydliga mål för projektledaren. Under Fas 1 började även en omvärldsbevakning, goda exempel- och informationsinhämtning kring vad integration är och hur det definierats. Här började även identifieringen av vilka aktörer som behövs kontaktas inför kartläggning under Fas 2.

Fas 2 började i september 2014 och varade ända fram till feb 2015¹ och det gick ut på att börja uppfylla mål nummer ett, att kartlägga vilka aktörer som har verksamheter, insatser, aktiviteter eller någon annan form av åtgärd vad gäller integration genom samhällsinformation, vägledning, råd och/eller stöd. Under den här tiden så har projektledaren träffat en rad aktörer, som kommer att finnas med under mestadels av projekttiden och där samarbeten kommer initieras med flertalet av de:

- **Myndigheter:** Försäkringskassan, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Landstinget (BVC, AIH och Barnmorskemottagningen) och en rad verksamheter inom kommunen (Familjecentrum, Områdessamordnare, Bäckbyhuset, Hjärtpunkt Skiljebo, Biblioteken, Ama Arbetsmarknad, Integrationsenheten, Social kontor ekonomi, Social kontor barn och ungdom, Social konto vuxen, Skultuna Familjecentrum, SESAM, VUC, IDA-enheten med flera.)
- **Studieförbund och Folkhögskolor:** Studieförbundet Vuxenskolan, Folkuniversitetet, Västerås Folkhögskola, Ibn Rush, Medborgarskolan, Sensus, Bilda, Västmanlands Idrottsförbund/SISU Utbildarna, ABF, NBV. Med Kulturens har en kontakt skapats och en tid för träffa ska bestämmas. Studieförbundet har varit väldigt svåra att få tag på.
- **Trossamfund:** Två olika moskéer har träffats, Pingst kyrkan, Frälsningsarmén, Syrianska kyrkan, Bäckbykyrkan, Mikaelikyrkan, Tomaskyrkan, Stadsmissionen, har ett möte inplanerat med Ansgar kyrkan.
- **Politiska föreningar:** Miljöpartiet, Sverigedemokraterna, Socialdemokraterna (S-kvinnor), Vänsterpartiet, Centerpartiet, Moderaterna och Folkpartiet. Kristdemokraterna har jag inte kunnat få tag på någon för att diskutera integrationsfrågan med.
- **Andra kommuner:** Uppsala, Göteborg, Svenska med Baby i Stockholm och Gävle, Köping, Malmö, Örebro, SKL, Sala, Länsstyrelse Västra Götalands Län, Karlskoga, Eskilstuna
- **Andra föreningar/aktörer:** Här rymmer flera föreningar, skriver upp några av dem jag träffat: Röda Korset – Centrum för Integration, Horn of Africa, Towfeq, Redivid, OMI, Folkhälsobyrå, CamVas, Armenska föreningen, Afghanska föreningen, Irakiska föreningen, IKKR, Slussa Vänner, Civilförsvarsförbundet, Somaliska Ungdomsförbundet, Somaliska kulturcenter, Syrianska kulturcenter, Syrianska fotboll, Volontärbyrå, Forum – idéburna organisationer med social inriktning, Nätverket av Sociala Föreningar i Västerås, Samordningsförbundet med flera.

Mötena med aktörerna har haft i syfte att ta reda på vad de gör när det gäller integration och hur de gör det och genom vad men även vilka behov och utmaningar de har. Vissa träffar med vissa aktörer har även haft ett annat syfte då vissa av aktörerna är även målgrupp till projektet. Där har frågor ställts som har mer med människans behov och utmaningar att göra för att få en bild av hur verkligheten ser ut för dessa människor.

¹ Det är viktigt här att poängtera att kartläggningen kommer hela tiden att ske under projekttidens gång. Det dyker upp nya aktörer (föreningar, aktiviteter, verksamheter med mera) hela tiden samtidigt som andra försvinner, så det gäller att hela tiden hålla sig uppdaterad.

Det som har framkommit av kartläggningen är att de aktörer som jobbar med integration, speciellt föreningar, känner att de har behov av fler resurser i form av lokaler för att kunna bedriva samt utveckla sin verksamhet. Sen har de också ett behov att ingå i nätverk eller ha kontakter med andra föreningar. När det gäller målgruppen så har det framkommit att deras största behov och det de allra mest vill är:

- Lära sig svenska språket
- Ha kontakt/nätverk med svenskar
- Mera samhällsinformation → här ingår bland annat information om socialtjänsten, föräldrakunskap, skola, fritidsgård och föreningar
- Utbildning
- Jobb
- Bostad

Så frågan är, vad ska projektet göra med det resultat som har framkommit av kartläggningen? Det är där projektet befinner sig för tillfället, Fas 3. I samband med ett styrgruppsmöte så beslutades det att projektet kommer att jobba med att stödja och stärka två nygamla mötesplatser, Bäckbyhuset och Hjärtpunkt Skiljebo. Projektet såg att dessa två mötesplatser har stor potential till att förbättra möjligheterna för utlandsfödda att ta del av mer information av samhället men även att de ska känna sig välkomna att bli en del av mötesplatsen.

Det som görs och har gjorts under Fas 3 är att kartläggningen presenteras till aktörer ute på dessa två områden (en första workshop har genomförts på Bäckby där det kom ett 50-tal personer från en rad massa olika aktörer) för att belysa vilka utmaningar och behov som finns för projektets målgrupp men även för de aktörer som jobbar med integration. Syftet med workshopen/träffarna är att hämta in idéer på hur vi kan jobba tillsammans för att underlätta och möjliggöra möjligheterna till de utlandsfödda att integreras sig mera i Västerås. Fas 3 går ut på att hämta så många idéer som möjligt och börja sedan bilda arbetsgrupper med aktörer från området för att börja kolla hur vi kan testa idéerna och göra dem verklighet till nästa fas, Fas 4.

Fas 4 är testperioden. Här kommer idéerna som togs fram under Fas 3 att skrida till verk. Tanken med de arbetsgrupper som bildats kring varje idé att de själva blir de som driver det hela från idé till handling för att på sätt göra det levande även efter projekttiden, om det visar sig att det som gjorts har haft goda resultat och effekter. Fas 4 blir en väldigt viktig fas i projektet då det innebär att många mindre "pilotprojekt" kommer initieras för att se vad som kan ge positiva och långvariga effekter på målgruppen och samhället som sådan. Dock är vi inte där än inom projektet utan detta kommer vi att kunna analysera mera under Fas 5 då det handlar om att utvärdera och analysera utgången av testerna/pilotprojekten för att se vilka som kan implementeras i kommunens ordinarie verksamhet men även vilka aktiviteter andra aktörer kan fortsätta bedriva utan kommunens inblandning.

Utmaningar som har varit och som kan tänkas komma

Om vi utgår från den riskanalys som gjordes under Beslutspunkt 1 i PEJL så finns det vissa saker i det som än så länge inte har blivit en risk men det går att börja ana att det kan bli "risker" eller utmaningar. Till exempel kommer det bli en utmaning att försöka få olika aktörer att fortsätta med olika samarbeten- och samverkansuppdrag utan att de ska få pengar eller annan typ av resurser efter projekttidens slut. Det blir väldigt viktigt att försöka hitta alternativa lösningar kring hur samarbetet

kan fortsätta att bedrivas utan den ska vara helt beroende av antingen projektet eller andra kommunala verksamheter. Här får aktiviteternas resultat och effekter vara de som visar att det lönar sig att samarbeta med varandra, om effekterna visar sig vara kostnadseffektiva för kommunen och/eller andra myndigheter på kort och lång sikt är möjligheterna stora att det kan gå inom ordinarie verksamhet eller få andra typer av stöd från olika myndigheter för att fortsättas bedrivas. Därför har det varit viktigt att vid alla sammankomster/workshops som görs av projektet bjuda in så många aktörer som möjligt (allt från myndigheter till eldsjälar) för att få till en bredd och intresse av det som ska göras.

En annan utmaning som har utkristalliserat sig är att är lätt att sväva i väg när det pratas och arbetas kring integration. Begreppet är ett stort och komplext begrepp och det kan betyda olika för varje aktör som projektet möter. Därför har det varit väldigt viktigt att projektet är tydligt i vad det menar när det pratar om integration och vilket fokus som är projektets (samhällsinformation, vägledning, råd och stöd).

Det kommer säkert komma fler utmaningar allt som tiden går, speciellt när de idéer som har framkommit börjar bli till verklighet och praktik. Så länge projektet följer sitt syfte och den målbild den har tagit fram ska det kunna gå bra att möta de utmaningar som dyker upp längs vägen.

På vilket sätt sker uppföljning och utvärdering

Uppföljning sker kontinuerligt till dels projektledarens närmaste chef, men även till projektet styrgrupp. När det gäller utvärdering så sker det direkta utvärderingar efter varje större aktivitet (workshop) som görs. Den aktivitet som genomfördes i slutet på april på Bäckby fick väldigt gott resultat och utvärderingen/feedback från deltagarna var övervägande mycket positiv. Sen under Fas 4 kommer utvärdering och uppföljning av varje aktivitet som testas att ske på annat sätt, detta kommer dock att tas fram i samarbete med varje ansvarig arbetsgrupp.

Beviljade projektmedel totalt samt vilka kostnader som hittills upparbetats

Projektet ansökte medel från Social Resurs fonden där enligt kalkylerna skulle projektet kosta 1 930 000 kronor per år att bedriva. Detta blir summa totalt av 3 860 000 för de två åren som projektet ska vara verksam. De största kostnaderna som hittills har förbrukats har varit löne-kostnader samt arbetsgivaravgifter. Det har även funnits några kostnader för en utbildning kring projektmetoden PEJL och andra resor till olika konferenser och möten samt till tolkverksamhet för den dagverksamhet som har funnits för EU-medborgarna under vinter/våren 2015.

Det blir under Fas 3 och 4 som medlen kommer att upparbetas mest. Dels för att hålla i de workshops som behövs men mest för att testa sig fram kring de olika idéerna som tas fram (pilotprojekten). Hittills har det förbrukats totalt för år 2014 302 000 kronor, för år 2015 finns 1.930 000 kronor avsatta för projektet varav 171 000 har förbrukats till och med april i år. Men som det har skrivits ovan kommer det mesta av medlen att gå åt under Fas 3 och 4.

Beskrivning av projektets effekter på kort och lång sikt (socioekonomiska effekter och långsiktig kostnadseffektivitet för kommunen)

Det är svårt att spekulera kring vilka effekter på både kort och lång sikt som projektet kan ha åstadkommit. Det som står i projektansökan är bland annat att utlandsfödda ska ha en allt större kunskap och en ökad känsla av delaktighet som skulle kunna ge upphov till:

- Fler aktiva föräldrar i sina barns skolgång
- En ökad andel vuxna som går vidare till egen försörjning, färre arbetslösa med utomeuropeisk bakgrund
- Fler har kännedom och rättigheter och skyldigheter i Sverige
- Fler familjer med utomeuropeisk bakgrund rekryteras som kontaktfamiljer/familjehem
- Fler och olika myndigheter och organisationer har ökad kännedom om utomeuropeiska kulturer.

Det som har kunnat identifieras nu, som en effekt av projektet och det som har gjorts, är att projektet har bidragit till att olika aktörer har kommit i kontakt med varandra och har fått kännedom av varandras verksamheter vilket har lett till att det har startat samarbete mellan vissa aktörer. Men det går inte än att förklara hur detta kan ha effekt på lång sikt, det beror på vilka typer av samarbete dessa aktörer kommer att ha. Något annat som har varit en effekt direkt av projektet har varit att några personer (som varit beroende av försörjningsstöd) som projektledaren har varit i kontakt med och hänvisat till olika verksamheter/föreningar har fått jobb eller praktik. Det visar att om man hänvisar människor till rätt instans så är möjligheterna betydligt större att den kan få rätt hjälp och sin tur eventuellt jobb eller praktik.

En effekt som projektet hoppas verkligen sker efter projekttiden är att det ska ha bildats fler nätverk och samverkansgrupper mellan olika aktörer, där det även går att identifiera olika kulturföreningar i dessa sammankomster, något som redan verkar ha skett mellan vissa aktörer och att många av de aktiviteter som startats under projektet blir långlivade och att det främjar till samverkan mellan "gränserna".

Projektet kommer att följa de tänkta effekterna på olika sätt, beroende lite på vilka aktörer som är inblandade liksom vilken målgruppen är. Men tanken är att under HT 2015 ha en del aktiviteter igång som under hela tidens gång utvärderas och analyseras för att se om det blir någon utveckling och skillnad för de människor som dessa är riktade till. Sedan blir det viktigt att ha en kontinuerlig kontakt med personerna även när "pilotprojektet" är slut (om det tar slut, är resultatet positivt och därmed effekterna är förhoppningen att aktiviteten/insatsen fortsätter), detta kommer att ske under VT 2016. Den exakta metoden kring hur effekterna kommer att följas beror på vilken aktivitet som har framtagit effekterna. Detta kommer att tas upp och arbetas fram inom de arbetsgrupperna som finns, där projektledaren blir drivande i att ta fram det och ansvarig för att följa upp och återkoppla.

Att bibehålla kontakten med de personer som har varit med i aktiviteterna är viktiga för att se om aktiviteten som genomfördes har föranlett till att personen/ personerna fått en större kunskap om samhället, har utökat sitt sociala nätverk, ingått i någon ny förening, eller har utvecklat sitt språk (svenska). Det må låta som små framsteg men för varje enskild individ är dessa stora framgångar som även betyder stora framgångar och en kostnadseffektivitet för kommunen och andra myndigheter. Detta handlar om att förebygga att människor med utländsk bakgrund ska hamna i en mer utanförskap

i det svenska samhället och på så sätt minska kostnaderna för kommunen och andra myndigheter², och därmed uppnå syftet med projektet: *fler invandrare ska ha en större kunskap och förståelse om hur det är att leva i Västerås och på så sätt bli mer delaktiga i samhället.*

På vilket sätt de tänkta effekterna kan förvaltas efter projektidens slut

Då projektet befinner sig i Fas 3 för tillfället är det väldigt svårt att kunna spekulera om dels vilka effekter de tänkta aktiviteterna kommer att ha för målgruppen såväl som för kommunen och dels hur dessa kommer att förvaltas efter projektets slut. Efter Fas 4 kommer projektet att kunna identifiera vilka effekter på både kort och lång sikt som har framkommit eller kommer att framkomma av de aktiviteter som görs inom projektet. Förhoppningen är dock att redan under Fas 4 kan identifiera vilka av de aktiviteter och "pilotprojekt" som börjar ge bra resultat och vilka som kan fortleva inom redan rådande organisationer/verksamheter/strukturer.

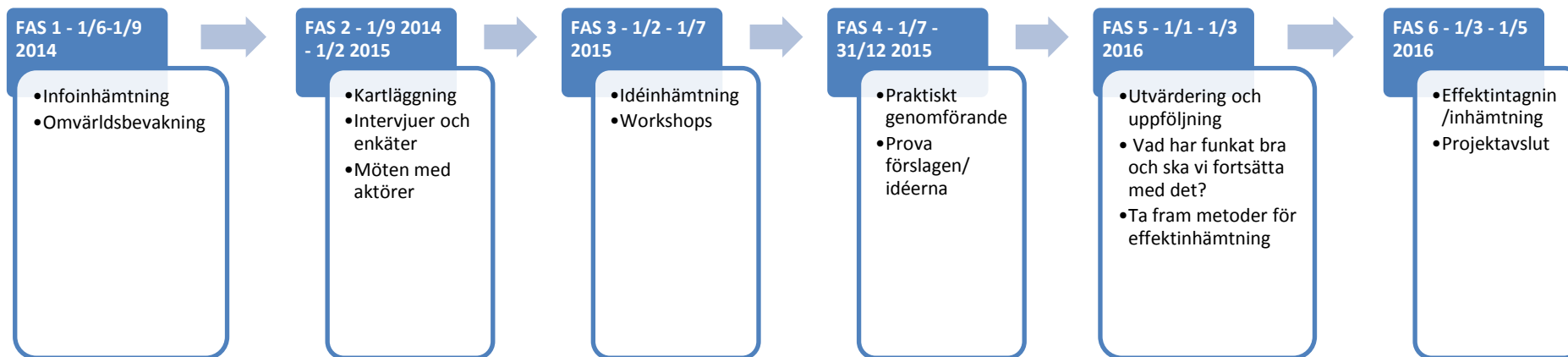
Under Fas 5 och Fas 6 kommer alla de aktiviteter som ägt rum att noggrant granskas och utvärderas för att se om det finns en lönsamhet att fortsätta med det, dels för målgruppen och dels för kommunen och andra myndigheter. Förslag kommer att tas fram kring vad som kan fortlevas inom kommunala verksamheter och strukturer och på vilket sätt det skulle kunna göras. De aktiviteter som fortlever i andra organisationer eller aktörer kommer att tas som ett resultat av projektet och dess aktiviteter.

I de arbetsgrupper som finns för att jobba med dem idéer och förslag som har framkommit återfinns flera olika kommunala verksamheter (bibliotek, familjecentrum, områdessamordnare med flera). Detta gör att de lärdomar och dem effekter som kommer av aktiviteterna kommer att absorberas på olika sätt av de verksamheter som är inblandade i arbetsgrupperna. Projektet kommer att hjälpa dessa verksamheter att hitta former för att förvalta effekterna på bästa sätt så och att lärdomarna sprids bland de anställda i verksamheterna, liksom upp på ledningsnivå. Bland det viktigaste uppföljningsverktyget blir att bibehålla en kontinuerlig kontakt och dialog med personerna i varje aktivitet, samt med de aktörer som är inblandade i aktiviteterna.

Att ha information om vad som sker och vilka som finns och jobbar med integration (med fokus på samhällsinformation) har visat sig ge goda effekter (denna kunskap besitter projektledaren) i form av vissa har fått jobb, det skapat kontakter mellan olika föreningar (nätverk) och olika aha upplevelser. För att förvalta denna kunskap efter projekttiden och sprida dessa effekter kommer projektledaren att presentera projektets resultat till så många olika verksamheter inom så många olika myndigheter som möjligt, även till aktörer i det civila samhället (föreningar, trossamfund, studieförbund med mera). Kartläggningen som har gjorts kommer att finnas på ett lätt tillgängligt digitalt sätt som gör att det blir enkelt att ta del av den information som finns samlad, men det ska även kunna gå att uppdatera informationen.

² Se gärna Ingvar Nilsson och Anders Wadeskog olika forskning kring sociala investeringar och kring verktyget *socioekonomisk bokslut*. De menar bland annat att "genom att göra ett socioekonomiskt bokslut framträder svar på vad de olika alternativen kostar". På så sätt blir det enklare att bestämma var verksamheterna ska rikta sina åtgärder.

TIDSLINJE FÖR PROJEKTET NY I VÄSTERÅS

2015-05-06

Delrapport juni 2014 - april 2015

ETABLERINGSSPÅRET

En samverkan mellan

AMA Arbetsmarknad och Arbetsförmedlingen

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Syfte/mål.....	s.3
2. Bedömd tid och kostnad.....	s.4
3. Kompetensförhöjning.....	s.4
4. Urval och upplägg.....	s.5
5. Insatser.....	s.5
6. Effekter.....	s.6
7. Uppföljning/Utvärdering.....	s.7
8. Samarbeten.....	s.7
9. Bilaga.....	s.8

Etableringsspåret

Syfte:

Det övergripande syftet med projektet är att fler nyanlända ska integreras i samhället och gå vidare till studier eller arbete med egen försörjning efter etableringstiden.

Det mer specifika syftet för insats nummer ett, som benämns som Etableringsspåret, är att ge personer inom etableringen möjlighet att snabbare integreras i det svenska samhället genom ökad kunskap kopplat till arbete, ökade språkkunskaper samt ökad kunskap och erfarenhet inom yrkeslivet.

Mål:

Målen är indelade i två olika typer av mål, effektmål och produktmål.

Effektmål:

- 1) Fler nyanlända ska efter etableringen vara bättre rustade för att få ett arbete på den öppna arbetsmarknaden.

Mätbarhet:

- Alla deltagare har mer erfarenhet och kunskap inom ett specifikt yrke.
- Alla deltagare har ökad förståelse för hur de själva kan påverka sin situation när det gäller arbete.
- Alla deltagare upplever att de har större förståelse för det svenska samhället kopplat till arbetsmarknaden.
- Alla deltagare har utvecklats i det svenska språket.
- Ökad kunskap och förståelse för målgruppen inom arbetsmarknaden.

Kommentar:

För att mäta kommer olika instrument att användas t.ex. omdömesblanketten som arbetsgivaren fyller i men också genom kontakt med t.ex. sfi, betyg samt självskattningar

- 2) Fler nyanlända ska efter etableringen gå ut direkt i egen försörjning genom arbete eller studier, ej försörjningsstöd.

Mätbarhet:

- Alla deltagare ska efter etableringstiden ha en fortsatt tydlig handlingsplan hos Arbetsförmedlingen och erbjudas insatser utifrån jobb- och utvecklingsgarantin

- 75% av deltagarna har egen försörjning efter etableringstiden, ej försörjningsstöd.

Kommentar:

Följs upp genom kontakt med deltagare och arbetsförmedlingen efter varje deltagare avslutat sin tid inom "etableringsspåret".

Produktmål:

- 1) Framtagen modell för att öka kunskapen om det svenska samhället kopplat till arbetsmarknaden hos personer inom etablering.

Kommentar:

Efter avslutat projekt kan en modell skapas som är kopplad till vad deltagarna upplever har varit bra samhällsinformation kopplat till arbetsmarknaden och som de upplever att de har haft nytta av.

- 2) Framtagen modell för fortsatt samarbete mellan Västerås stad och Arbetsförmedlingen för att fler nyanlända efter etableringstiden ska kunna ha egen försörjning.
- 3) Skriven slutrapport om projektet för fortsatt utvecklingsarbete med mål att stärka gången mellan etablering och egen försörjning.

Bedömd tid och kostnad:**Tid:**

Från: juni 2014 till: juni 2016 i antal mån/veckor: 24.

Ekonomi:

Total kostnad/år: 4 048 000kr (8 096 000kr under hela projektiden)

Hittills rekviderat belopp (september 2014 – april 2015): 788 000kr.

Kommentar: sex deltagare har arbetat sedan 12/1-15 och fem sedan 2/3-15. Resterande deltagare har ännu inte börjat arbeta.

Kompetensförhöjning

Projektledarna har sedan starten gått kompetenshöjande kurser och utbildningar samt deltagit i olika seminarier och konferenser för att skapa kontakter och få inspiration.

Utbildningar/kurser:

Wenells projektledarutbildning, praktisk projektledning - Stockholm

Lösningsfokus grund - Västerås

Handledarutbildning i Grönkvist - Västerås

Seminarier/konferenser:

Utökad samhällsorientering och utbildning av kommunikatörer för nyanlända - Västerås

Flyktingströmmen från Syrien och Eritrea - Västerås

Slutseminarium projekt Bootin - Köping

Integration, samhällsorientering - Västerås

Temadag, Islamsk tradition och utveckling - Stockholm

Handläggarkonferens inom arbetsmarknadsområdet, erfarenhetsutbyte för 11 kommuner - Västerås

Urval och upplägg

30 deltagare under projekttiden. De delas in i fem grupper som startar vid fem olika tillfällen. De anställs under sex månader och medverkar i en förberedande månad på AMA arbetsmarknad innan anställningen startar. Deltagarna ska ingå i Arbetsförmedlingens etableringsinsatser. De ska ha kommit en bit vad gäller det svenska språket samt vara motiverade till insatserna. Vård, lokalvård och storkök har valts som fokusområden inom projektet. Inom dessa områden finns det inom staden ett behov av att anställa nya medarbetare. Det är också områden där Arbetsförmedlingen har upphandlade utbildningar som deltagarna kan delta i som en fortsatt insats efter projektet. Mer information om deltagarna från de första tre grupperna finns i bilaga 1.

Insatser:

Arbetsgång

Projektledarna håller en information om projektet på Arbetsförmedlingen inför varje gruppstart. Där deltar personer inom Arbetsförmedlingens etableringsinsatser som tillsammans med sin etableringshandläggare kommit fram till att personen uppfyller de kriterier som ställts för deltagande. De som är fortsatt intresserade efter informationen får skriva upp sig på en intervju tid för fortsatt kartläggning och urval inför gruppstart. Intervjuerna hålls på AMA arbetsmarknad av projektledarna och kontaktpersonen från Arbetsförmedlingen. De personer som efter intervjuerna upplevs vara närmast arbetsmarknaden kontaktas och erbjuds att delta i projektet. Beslut av Arbetsförmedlingen tas om praktik på AMA arbetsmarknad där en förberedande månad inleds (mer om förberedande månad längre ner). Beslut om nystartsjobb tas hos Arbetsförmedlingen och anställning inom kommunal verksamhet startar på ett gemensamt datum för hela gruppen. Uppföljning görs vid tre tillfällen och vid det andra tillfället är handläggare från Arbetsförmedlingen med för att säkerställa fortsatt planering efter projektet. Uppföljning görs också efter projektet för att se att planeringen följs. Efter projekttiden fortsätter insatserna för deltagarna, inom Arbetsförmedlingens etableringsinsatser eller Jobb-och utvecklingsgaranti, enligt den planering som gjordes på uppföljning två tillsammans med handläggare från Arbetsförmedlingen.

Förberedande månad

Den förberedande månaden sker på deltid under en månad men förläggs så att deltagarna är varannan vecka heltid på AMA arbetsmarknad och varannan vecka i skolan för SFI/SAS-studier. Fokus ligger på att deltagarna ska få med sig det som för dem upplevs som viktigt inför anställningen (mer om anställningen längre ner) och fortsatt arbete mot egen försörjning. Detta görs dels genom

kartläggning av varje deltagare, men framför allt på första gruppträffen där deltagarna tillsammans får diskutera och delge sina förväntningar. Exempel på vad deltagarna hittills lyft som viktigt är: lära sig nya ord, hälsa, hur arbetsmarknaden fungerar, hur vårddyrket fungerar, personlig marknadsföring, att söka jobb i Sverige, självförtroende, kulturskillnader, studiebesök, a-kassa etc. Den förberedande månaden fokuserar på att skapa diskussion i gruppen kring de olika ämnena och ge deltagarna möjlighet att på egen hand hitta mer information utifrån intresse. En annan viktig del under den förberedande månaden har varit att individuellt och i grupp arbeta med deltagarnas individuella framtida mål och hur tiden inom projektet ska leda deltagarna framåt i sin egen process mot egen försörjning.

Anställning

Alla deltagare erbjuds, som en del i projektet, anställning inom kommunal verksamhet utifrån de prioriterade områdena som tidigare nämnts. Projektledarna sköter kontakten med arbetsplatserna och försöker hitta arbetsplatser som matchar deltagarnas intresse och förmåga. En handledare utses av arbetsplatsen och en överenskommelse skrivs där arbetsplatsen tar över ansvar för arbetsmiljön. Arbetsgraden är 50 % och deltagaren tillsammans med arbetsplatsen lägger schema för att deltagaren ska få ut så mycket som möjligt av sin tid där. Under anställningen gör projektledarna tre uppföljningar, efter månad två, fyra och vid slutet av anställningen. På den andra uppföljningen deltar även handläggare från Arbetsförmedlingen. Lön betalas ut från AMA arbetsmarknad. Deltagaren behåller full etableringsersättning under anställningsperioden. Deltagarna får också under anställningstiden delta i en Röda korset-utbildning i hjärt- och lungräddning och sårvård som anordnas på AMA arbetsmarknad för deltagarna.

Effekter:

Beskrivning av projektets effekter bygger på projektledarnas bedömning och upplevelse av de resultat och den utveckling som visat sig gällande deltagarna, samt deltagarnas skriftliga utvärderingar och muntliga feedback under projektets första del (september 2014 – april 2015). En viss muntlig feedback har även kommit in från de arbetsplatser som deltagarna är placerade på.

Skriftliga utvärderingar har samlats in efter varje avslutad förberedande månad. Några gemensamma nämnare har redan kunnat utläsas i de utvärderingarna. En nämnare är att de tycker att de lärt sig nya ord och utvecklat sitt språk. Projektledarna upplever att de vågar prata mer och att de utvecklar sitt ordförråd. En utmaning i någon av grupperna har varit att få deltagarna att bara prata svenska men att de utvecklats genom att alltid försöka. De beskriver att de uppskattat att arbeta i grupp. De upplever att de haft gemenskap i gruppen och knutit kontakter. Det var något som många redan under första intervjun nämnde som ett mål med att delta i projektet. Projektledarna tycker att grupperna varit väldigt positiva till att arbeta i grupp och att individerna i grupperna tagit ansvar för att bidra till diskussioner och gemenskap. Det har lett till en stark sammanhållning och trygghet som gett varje person utrymme för att utvecklas både i språket men också som person. De beskriver att de fått bättre koll på regler, vad som förväntas av dem på arbetsmarknaden och att de vet bättre hur de ska komma närmare arbetsmarknaden. De beskriver också att de fått bra information om vård och omsorg. Projektledarna har sett en stark vilja hos deltagarna att komma närmare arbetsmarknaden. De frågar mycket och vill diskutera arbetsmarknadsfrågor. De har visat att de är intresserade av vårddyrket genom att ställa frågor. Projektledarna ser ett tydligt värde för deltagarna

som individer att delta i den förberedande månaden. Alla uttrycker tacksamhet och ger hela tiden positiv feedback på diskussioner som projektledarna skapar.

De uppföljningar projektledarna hunnit göra på grupp ett som vid tillfället arbetat två månader visar positiva effekter vad gäller deltagarnas språkkunskaper. Alla deltagare har utifrån projektledarnas bedömning och handledarens bedömning blivit bättre på att tala svenska. Deltagarna själva beskriver också en utveckling vad gäller språket och flera av dem påpekar att deras lärare på SFI/SAS också kommenterat att språket utvecklats. Det som deltagarna, enligt handledarna, behöver jobba mer med är kommunikationen. Det är därför positivt att redan vid första uppföljningen se en tydlig utveckling i språket.

Handledarna är väldigt positiva till deltagarnas insatser på arbetsplatsen. Projektledarna har både från handledare men också från chefer på arbetsplatserna hört en vilja om att fortsätta anställa flera av deltagarna efter projektiden. Många av deltagarna säger att de är intresserade av att fortsätta jobba inom vården. Viktigt framåt blir därför att fortsätta säkerställa deltagarnas planering efter projektet för att tillgodose behovet på arbetsmarknaden samt deltagarnas vilja.

Uppföljning/utvärdering

Uppföljning sker på deltagarnas arbetsplatser där projektledarna, deltagaren och handledaren träffas. Samtalen utgår ifrån en omdömesblankett, som bygger på olika områden (t.ex. motivation, kommunikation etc.) där handledaren skattar personens förmåga. Fokus ligger på deltagarens styrkor men också på hur deltagaren ska, antingen ligga kvar på en nivå eller göra en stegförflyttning till nästa nivå. Efter varje förberedande månad och efter sex månaders anställning fyller deltagarna i en utvärdering. Även handledaren på arbetsplatsen fyller i en utvärdering efter avslutad anställning. Under den förberedande månaden svarar alla deltagare på några lösningsfokuserade frågor som fokuserar på deltagarnas egen upplevelse av hur nära arbetsmarknaden de står. Det följs upp med samma frågor efter att anställningen avslutats. Uppföljning görs också sex och tolv månader efter projektet med syfte att kartlägga vad deltagarna gör och hur deras försörjnings ser ut, för att säkerställa effekterna av projektet.

Samarbeten

Ett nära samarbete sker med Arbetsförmedlingen där projektledarna har en kontaktperson. Kontaktpersonen ansvarar dels för att följa upp deltagarnas svenskastudier men också för att stärka länken mellan Västerås stad och Arbetsförmedlingen. Möten med kontaktpersonen sker inför varje ny gruppstart där förslag på deltagare, som kommer från etableringshandläggarna på Arbetsförmedlingen, går igenom. Projektledarna har också ett nära samarbete med styrgruppen för projektet. Där ingår förutom projektledarna även enhetschef från AMA arbetsmarknad, enhetschef från Arbetsförmedlingen, enhetschef från Vuxenutbildningscentrum, enhetschef från Socialkontor ekonomi, HR-konsult äldreomsorgen, strateg på beställarverksamheten, BUF samt strateg på sociala nämnden.

Bilaga.1	Grupp 1	Grupp 2	Grupp 3
Antal	6 personer	5 personer	5 personer
Män	3	2	3
Kvinnor	3	3	2
Ålder	25 - 51	23 - 33	21 - 52
Födelseland	Eritrea, Somalia, Iran, Guinea, Angola, Syrien	Somalia, Uganda, Eritrea, Syrien	Syrien, Irak, Eritrea, Uganda
Utbildning	4 år – högskolestudier	8 år - högskolestudier	10 år – högskolestudier
Arbetslivserfarenhet	Restaurang, brandsoldat, kraftstation, sjuksköterska, lärare, affär, frisör, hemmafru	Affär, vårdare, imam, affärsbiträde, undersköterska, frisör, översättare	Barnmorska, egenföretagare, hemmafru, snickare, posten, flyttfirma, fabriksarbetare
Kallade till information på AF	12 personer	6 personer	9 personer
Kom till information på AF	8 personer	6 personer	9 personer
Bokar intervjutid	10 personer	7 personer	10 personer
Kom till intervju	8 personer	6 personer	9 personer

I grupp 1 tackade vi nej till två personer då en kvinna hade en annan planering och en annan kvinnan behövde läsa mer svenska.

I grupp 2 där 6 personer kom till intervju var det en kvinna som behövde läsa mer svenska och därför blev de 5 personer i gruppen.

I grupp 3 började 7 personer. En kvinna fick sommarjobb och valde att avsluta sitt deltagande i projektet. En annan kvinna flyttade till Stockholm och avslutades därför.

4 personer har efter informationerna tillkommit för intervju då de ej kunnat komma på informationen eller av annan anledning.

Grupp 1 började arbeta 150112, grupp 2 började jobba 150302 och grupp 3 började jobba 150504.